

ДЕМОГРАФСКИ АНАЛИЗ НА ОБЛАСТ РУСЕ 2012 - 2016 ГОДИНА

ВЪВЕДЕНИЕ

Област Русе е разположена в Северна България и заедно с областите Велико Търново, Габрово, Разград и Силистра образуват Северен централен район (СЦР). Областта има площ от 2 803.41 кв. км. Състои се от 8 общини - Борово, Бяла, Ветово, Две могили, Иваново, Русе, Сливо поле и Ценово. Най-голямата община е Русе с административен център град Русе - най-голям град в СЦР и пети по големина в страната. Сред основните конкурентни предимства на Област Русе е нейното стратегическо транспортно-географско разположение.

НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ

Население в Област Русе към 31.12. 2016 г.

Към 31 декември 2016 г. населението на Област Русе е 223 489 души, което представлява 3.1% от общия брой на населението в България и нарежда областта на 12-о място в страната по този показател. През последните години в България се утвърди неблагоприятна тенденция за намаляване броя на населението, която е характерна и за област Русе. За периода 2012 - 2016 година населението постепенно намалява (табл. 1).

Мъжете са 109 192, а жените са 114 297, или на 1000 мъже се падат 1047 жени при средно 1 059 жени в национален мащаб. В сравнение с 2015 г. общото население на Област Русе намалява с 2 185 души, или с 1,0%, като броят на мъжете намалява с 1 086, а този на жените с 1 099 (табл.1).

**ТАБЛИЦА 1. НАСЕЛЕНИЕ НА ОБЛАСТ РУСЕ ЗА ПЕРИОДА
2012 - 2016 ГОДИНА**

Област Русе	Общо (брой)		
	всичко	мъже	жени
Област Русе 2012 г.	231580	112921	118659
Област Русе 2013 г.	229784	112130	117654
Област Русе 2014 г.	227685	111102	116583
Област Русе 2015 г.	225674	110278	115396
Област Русе 2016 г.	223489	109192	114297

по данни на НСИ

❖ Възрастова структура

Във възрастовата структура се наблюдава характерна тенденция за остаряване на населението, изразяваща се основно в нарастване дела на населението на 65 и повече навършени години. Процесът на демографското остаряване на населението, макар и с бавни темпове, продължава.

Към 31.12.2016 г. населението в Област Русе (на 65 и повече навършени години) е 50 818 души с относителен дял 22,7 % от общото ѝ население. В сравнение с 2015 година

този дял нараства с 0.2 процентни пункта (22.5 % за 2015 г.), а спрямо 2012 г. увеличението е с 1,6 процентни пункта. Процесът на остаряване е по-силно изразен при жените отколкото при мъжете. Относителният дял на жените на възраст 65 и повече навършени години в общия брой на женското население в областта към края на 2016 г. е 26,6%, а на мъжете 18,7%. Тази разлика се дължи на по-високата смъртност при мъжете и като следствие от нея - по-ниска средна продължителност на живота при тях.

Към 31.12.2016 г. младото население от 0 – 15 години през 2016 г. е 28 042, и съставлява 12.5 % от общия брой население. В сравнение с предходната година относителният дял на децата до 0 до 15 години е незначително нараснал, когато е бил 12,4%.от общия брой население. (табл. 2).

ТАБЛИЦА 2. НАСЕЛЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2012 - 2016 ГОДИНА ПО ВЪЗРАСТ И ПОЛ ДО 15 И НА 65 И ПОВЕЧЕ НАВЪРШЕНИ ГОДИНИ В ОБЛАСТ РУСЕ

(брой)

област Русе	Възраст	Общо	Мъже	Жени	Отн. дял-общо
2012 г.	0 - 14	28077	14455	13622	12,12
	65 +	48966	19798	29168	21,14
2013 г.	0 - 14	28161	14531	13630	12,26
	65 +	49496	19925	29571	21,54
2014 г.	0 - 14	28123	14512	13611	12,35
	65 +	50169	20199	29970	22,03
2015 г.	0 - 14	28052	14531	13521	12,43
	65 +	50793	20471	30322	22,51
2016 г.	0 - 14	28042	14528	13514	12,54
	65 +	50818	20449	30369	22,73

по данни на НСИ

Остаряването на населението в Област Русе води до повишаване на неговата средна възраст, която в края на 2016 г. достига 44,8 години и е по-висока от средната за България (43,5 години). Процесът на остаряване се проявява както в селата, така и в градовете. В градовете средната възраст на населението е 43.5 години, а в селата - 49.3 години. В края на 2016 г. средната възраст на мъжкото население в областта е 42.9 години, а тази на жените - с 3.8 години по-висока (46.7 години). За страната средната възраст на мъжете е 41.7 години, а на жените - 45.1 години. Тенденцията при остаряване на населението води до промени в неговата основна възрастова структура - под, в и над трудоспособна възраст. Влияние върху съвкупностите на населението в и над трудоспособна възраст оказват както остаряването на населението, така и законодателните промени в определянето на възрастовите граници при пенсиониране. За 2016 г. тези граници са до навършването на 60 години и 10 месеца за жените и 63 години и 10 месеца за мъжете.

Населението в трудоспособна възраст в Област Русе към края на 2016 г. наброява 134 243 души (табл. 3), или 60.1% от общия брой. Над трудоспособна възраст са 59 476 лица (26.6%), а под трудоспособна възраст - 29 770 лица (13.3%)

ТАБЛИЦА 3. НАСЕЛЕНИЕ ПОД, В И НАД ТРУДОСПОСОБНА ВЪЗРАСТ В ОБЛАСТ РУСЕ ЗА ПЕРИОДА 2012 – 2016 г.

(брой)

Години	Възрастови групи		
	под трудоспособна възраст	в трудоспособна възраст	над трудоспособна възраст
2012	29796	141546	60238
2013	29899	140374	59521
2014	30082	137771	59832
2015	29905	135941	59828
2016	29770	134243	59476

по данни на НСИ

❖ Териториално разпределение на населението

Към края на 2016 г. населените места в Област Русе са 83 - 9 градове и 74 села.

Населението в градовете на областта към 31.12.2016 г. наброява 173 505 души и представлява 77.6% от общия брой. В сравнение с предходната година лицата, живеещи в градовете на област Русе, намаляват с 1 148 (табл. 4). По относителен дял на градското население областта се нарежда на пето място в страната.

В областния център град Русе в края на годината живеят общо 144 936 лица, от които 70 367 мъже и 74 569 жени. В сравнение с 2015 г. населението на града намалява с 829 лица, или с 0.6%, което съответства на близо три четвърти от общото намаление на градското население в областта. Към 31.12.2016 г. най-голям брой население е съсредоточен в община Русе, където живеят 161 838 лица, или малко над 70% от общия брой за областта. В градовете Русе и Мартен живее 91.7% от общото население на общината. В сравнение с края на 2015 г. броят на населението в община Русе намалява с 1 031 души. Най-малка по брой на населението е община Ценово, в която живеят 5 174 лица, или 2.3% от общото население на област Русе.

В края на 2016 година в Област Русе има 9 столетници - 3 мъже и 6 жени, от които 6 живеят на територията на община Русе – 3 мъже и 3 жени, 1 жена в община Бяла, 1 жена в община Две могили и 1 жена в община Иваново.

ТАБЛИЦА 4. НАСЕЛЕНИЕ КЪМ 31.12. В ОБЛАСТ РУСЕ ПО МЕСТОЖИВЕЕНЕ И ПОЛ ЗА ПЕРИОД 2012 – 2016 г.

(брой)

област Русе	всичко	В градовете			В селата		
		всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Област Русе 2012 г.	231580	178396	86748	91648	53184	26173	27011
Област Русе 2013 г.	229784	177475	86387	91088	52309	25743	26566
Област Русе 2014 г.	227685	176298	85840	90458	51387	25262	26125
област Русе 2015 г.	225674	174653	85111	89542	51021	25167	25854
област Русе 2016 г.	223489	173505	84546	88959	49984	24646	25338

по данни на НСИ

Раждаемост

През 2016 година броят на живородените деца в Област Русе е 1 772 и в сравнение с предходната година намалява с 6 деца (1778 за 2015 г.), или с 0.3%. През 2016 г. броят на живородените момчета в областта е 919 и надвишава този на живородените момичета (853) с 66 деца. През 2015 г. също броят на момчетата надвишава броя на момичетата с 164 деца (971 момчета и 807 момичета). За периода 2012 – 2016 година най – много живородени деца има през 2012 година 1891 деца. При разпределението на броя живородени по общини, водеща е община Русе (табл. 5).

ТАБЛИЦА 5. ЖИВОРОДЕНИ В ОБЛАСТ РУСЕ ПО ОБЩИНИ

	(брой)				
	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.
Област Русе	1891	1847	1873	1778	1772
Борово	36	45	51	46	32
Бяла	118	116	99	110	90
Ветово	113	114	111	86	102
Две могили	60	62	68	61	61
Иваново	51	46	46	43	39
Русе	1396	1329	1370	1334	1332
Сливо поле	83	104	93	68	83
Ценово	34	31	35	30	33

по данни на НСИ

Коефициентът на обща раждаемост в областта през 2016 г. е 7.9 на хиляда души население. В градовете той е 8.2, а в селата – 6.7 на хиляда и запазва нивото си от предходната година (табл. 6).

ТАБЛИЦА 6. КОЕФИЦИЕНТ НА РАЖДАЕМОСТ В ОБЛАСТ РУСЕ И РБ НА 1000 ДУШИ НАСЕЛЕНИЕ ПРЕЗ ПЕРИОДА 2012-2016 г.

		2012	2013	2014	2015	2016
		Коефициент на раждаемост (‰)	Коефициент на раждаемост (‰)	Коефициент на раждаемост (‰)	Коефициент на раждаемост (‰)	Коефициент на раждаемост (‰)
Общо	Р БЪЛГАРИЯ	9,5	9,2	9,4	9,2	9,1
Общо	област Русе	8,1	8,0	8,2	7,8	7,9
В градовете	област Русе	8,5	8,1	8,6	8,2	8,2
В селата	област Русе	7,0	7,8	6,8	6,7	6,7

по данни на НСИ

Ражданията през 2016 година в лечебните заведения от Област Русе са 1 738. В сравнение с 2015 г. са намалели с 53 (1 791). Извършените аборти през 2016 г. са 1 110, като за 2015 г. са с 224 по – малко (866) (фиг. 1). По структура абортите се разпределят на:

- спонтанни – 339 (30.5%) за 2016 г. и 323 (37.3%) за 2015 г.
- терапевтични, които са: **по желание на жената** 623 (56,1%) за 2016 г. и 374 (43.2%) за 2015 г.; **по медицински показания** 148 (13.3%) за 2016 г. и 169 (19.5%) за 2015 г.

Криминални аборти няма регистрирани на територията на областта за периода 2012- 2016 година. Съотношението раждания към аборти за 2016 година е 1/0.64, а през 2015 година е 1/0.48.

(фиг. 1)

Върху раждаемостта съществено влияние оказват недостатъчната материална и жилищна осигуреност на семействата, снижаването на жизнения стандарт, високото ниво на безработица сред младите възрастови групи, намаляването и застаряването на фертилния контингент. Към 31.12.2016 г. броят на жените във фертилна възраст (15 - 49 години) е 46 318 и спрямо предходната година намалява с 1.6%. Тоталният коефициент на плодовитост за 2016 г. в областта е 1.40 деца при среден за страната - 1.54 деца.

През 2016 г. средната възраст на майката при раждане на дете за Област Русе е 28.7 години, а при раждане на първо дете - 27.0 години. В сравнение с предходната година е налице слабо нарастване на средната възраст на родилките. В градовете на областта средната възраст е 29.2 години, а в селата - 26.4 години.

Всяка трета жена в Област Русе, станала майка през 2016 г., попада във възрастовата група 25 - 29 навършени години и само 6.4% от родилите през годината нямат навършени 20 години при същия дял за предходната година.

През 2016 г. са регистрирани общо 11 мъртвородени деца - 7 момчета и 4 момичета. През 2015 г. мъртвородените са били с две повече (табл. 7).

**ТАБЛИЦА 7. МЪРТВОРОДЕНИ ДЕЦА ОТ ОБЛАСТ РУСЕ ЗА ПЕРИОДА
2012 – 2016 г.**

	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.
	Мъртво родено	Мъртво родено	Мъртво родено	Мъртво родено	Мъртво родено
област Русе	16	13	16	13	11

по данни на НСИ

Смъртност – обща и детска смъртност.

❖ **Обща смъртност**

През 2016 г. броят на умрелите лица в Област Русе е 3 703 (фиг. 2). От тях 1 977, или 53.4%, са мъже, а 1 726, или 46.6%, са жени. Съотношението по пол на умрелите лица е 873 жени на 1 000 мъже. В сравнение с предходната година броят на починалите в областта намалява с 0.8%. Умрелите лица в градовете на Област Русе са 2 421 и формират 65.4% от всички умрели лица в областта през 2016 година. Починалите в община Русе са 2301, или 62.1% от общия брой за областта. Умрелите мъже и жени в град Русе са 1 967 при 1 934 за 2015 година.

(фиг. 2)

по данни на НСИ

Коефициентът на обща смъртност през 2016 г. в Област Русе е 16.5‰ и запазва нивото си от 2015 г., като е незначително по-висок от регистрирания през 2012 г. - 16.3‰. Равнището на смъртност при мъжете (18.0‰) продължава да бъде по-високо от това при

жените - 15.0%. Коефициентът на обща смъртност в градовете на Област Русе (13.9%) остава значително по-нисък от този в селата (25.4%). В сравнение с 2015 г. смъртността в градовете леко нараства, докато в селата бележи спад. Смъртността при лица до 14 навършени години през последните три години е с тенденция за намаляване от 24 лица през 2014 г., 18 лица през 2015 г. и 15 лица през 2016 г. Сред умрелите през годината преобладават лицата на възраст 65 и повече навършени години - те са 2 950, или близо 80% от общия брой. През 2015 г. те са били 2 998 и също заемат около 80 % от общия брой починали в областта.

ТАБЛИЦА 8. ОБЩА СМЪРТНОСТ В ОБЛАСТ РУСЕ И РБ НА 1000 ДУШИ НАСЕЛЕНИЕ ПРЕЗ ПЕРИОДА 2012 – 2016 г.

Година	Област Русе			Р България
	Общо	Мъже	Жени	
2012 г.	16,3	17,1	15,4	15,0
2013 г.	16,1	16,9	15,2	14,4
2014 г.	16,7	17,6	15,8	15,1
2015 г.	16,5	17,0	15,9	15,3
2016 г.	16,5	18,0	15,0	15,1

по данни на НСИ

❖ Детска смъртност

През 2016 г. умрелите деца на възраст до 1 навършена година са 12 и запазват броя си от предходната година. Умрелите момчета са 5, а момичетата - 7. Най-голям брой починали деца до 1 навършена година за периода 2012 – 2016 година в областта е през 2014 година - 16 от които 9 момчета и 7 момичета (фиг. 3).

(фиг. 3)

по данни на НСИ

През 2016 г. коефициентът на детска смъртност в Област Русе е 6.8‰ и незначително нараства спрямо предходната година. При момчетата смъртността е 5.4‰, а при момичетата - 8.2‰, като спрямо предходната година равнището на смъртност при момичетата бележи ръст с 2.0 промила, а при момчетата регистрираното намаление е с 1.8 промила. (табл. 9). По показателя „детска смъртност” Област Русе се нарежда на 14-о място сред областите в страната и запазва позицията си от предходната година.

ТАБЛИЦА 9. ДЕТСКА СМЪРТНОСТ ОТ 0 - 1 г. В ОБЛАСТ РУСЕ И РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ НА 1000 ЖИВОРОДЕНИ ДЕЦА ПРЕЗ ПЕРИОДА 2012-2016 г.

Година	Област Русе			Р България
	Общо	Мъже	Жени	
2012 г.	7,9	9,2	6,5	7,8
2013 г.	7,0	11,3	2,3	7,3
2014 г.	8,5	9,5	7,5	7,6
2015 г.	6,7	7,2	6,2	6,6
2016 г.	6,8	5,4	8,2	6,5

по данни на НСИ

Естествен прираст

Разликата между ражданията и умираанията представлява естественият прираст на населението. В ретроспективен план за доста дълъг период от време демографското развитие на Област Русе се характеризира с отрицателен естествен прираст. През 2016 г. в резултат на отрицателния естествен прираст населението на областта намалява с 1 931 лица, или с 24 по-малко от предходната година. Броят на мъжете намалява с 1 058, а на жените - с 873. Малко над половината от общото намаление на населението в областта (50.2%) се дължи на намалението в броя на мъжете и жените в община Русе. Намалението на населението, изразено чрез коефициента на естествен прираст, за 2016 г. е минус 8.6‰ при минус 8.7‰ за предходната година. Коефициентът на естествен прираст в градовете на област Русе е минус 5.7‰, а в селата достига минус 18.7‰. През 2016 г. само в едно населено място на територията на областта е регистриран положителен естествен прираст - село Малко Враново. С нулев прираст са селата Семерджиево и Хотанца.

Изводи:

Днешното демографско състояние на българското население е резултат от продължително действие на множество фактори и влияния. Една част от тях са свързани с общи тенденции в демографското развитие на европейските страни, други – със специфичните особености на историческото, икономическото и културно развитие на Република България. Влияние върху демографското развитие на населението оказват общите за развитите страни демографски процеси – намалена брачност и раждаемост, засилена урбанизация, както и специфичните за развиващи се страни и страни в преход, по-високи нива на смъртност и интензивна външна миграция.

Необходимо е да се вземат мерки за ограничаване развитието на негативните демографски процеси. Мерките и дейностите са залегнати в Актуализирана Национална

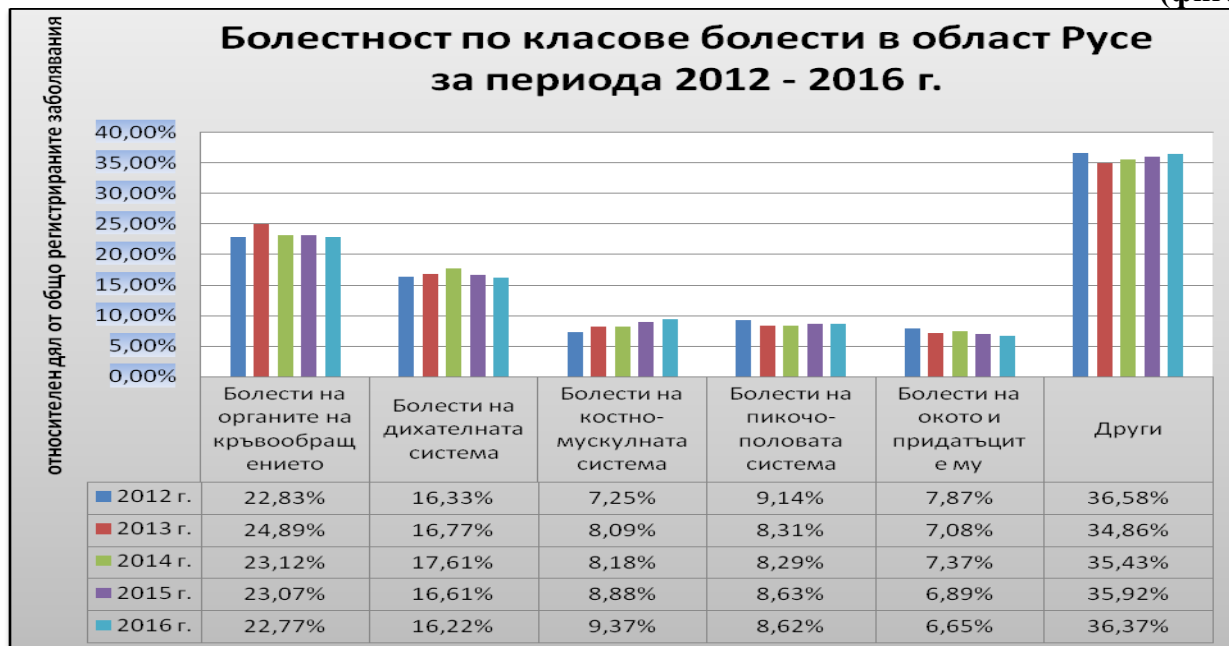
стратегия за демографско развитие на населението в Република България 2012 г. – 2030 г. Стратегията е основен документ, който формулира приоритетните направления и задачи в областта на демографската политика, насочени към забавяне темповете на намаляване на броя на населението с тенденция за стабилизирането му в дългосрочен план и осигуряване на високо качество на човешкия капитал, включващ хората с тяхното здравословно състояние, образование, квалификация, способности и умения. Балансираното демографско развитие на населението в страната ни е национален и социален приоритет от огромно значение, изискващ максимална концентрация на усилията и провеждане на активна, целенасочена и последователна правителствена политика, както и обединение и координиране на действията на органите на властта, институциите и структурите на гражданското общество на централно, регионално и местно ниво.

БОЛЕСТНОСТ И ЗАБОЛЕВАМОСТ

1. Общата заболеваемост по обръщаемост на населението към лечебните заведения дава представа за честотата и структурата на заболяванията поради което населението търси здравна помощ. Информацията за динамиката на общата заболеваемост на населението, за нейната структура и за интензитета ѝ по възрастови групи е след представяне на годишните статистически отчети от лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ. След 2001 г. поради липсата на адекватна система за контрол на медицинската информация в структурата и организацията на системата на здравеопазване, предоставената информацията не може да бъде достатъчно достоверна. Изключение от горното представлява статистиката за заболеваемостта по обръщаемостта на населението към лечебните заведения по повод на заболявания, подлежащи на задължително съобщаване: инфекциозни болести, туберкулоза, злокачествени новообразувания и др.

❖ **Болезнотност - Регистрираните заболявания** през 2016 г. за Област Русе в лечебните заведения за извънболнична помощ са **683 094**, което е 3 056,50 заболявания на 1000 души от населението, като за 2015 г. регистрираните заболявания са били **623 425** и са 2 762,50 заболявания на 1000 души от населението.

В структурата на болезнотността по класове болести в Област Русе през 2016 г. са водещи болестите на органите на кръвообращението (с отн. дял 22,77% от всички регистрирани заболявания), в сравнение с 2015 г. са намалели с 0.3 %. На второ място са болести на дихателната система (с отн. дял 16,22% от всички регистрирани заболявания) намалели са с 0.4%. На трето място са болестите на костно-мускулната система (с отн. дял 9.37% от всички регистрирани заболявания) при тях в сравнение с 2015 г. има повишение на относителния дял с 0,5%. Следват болести на пикочо - половата система (с отн. дял 8.62% от всички регистрирани заболявания) и болести на окото и придатъците му (с отн. дял 6,65 % от всички регистрирани заболявания) при тях също има незначителни намаления от 2015 г.. В Област Русе за периода 2012 - 2016 година при болезнотността по класове болести най - голям относителен дял и водещо място заемат болестите на органите на кръвообращението те са в граници от 22,77 % до 24,89 % от всички регистрирани заболявания, като най- ниската стойност е през 2016 г. – 22,77%, а най – високата е през 2013 г – 24,89%. Болестите на дихателната система за целия период са на второ място и са в граници от 16,22 % до 17,61 %, като най- ниската стойност е през 2016 г., а най – високата е през 2014 г. Другите класове болести в периода 2012 г. – 2016 г. нямат съществени разлики. (фиг. 4).

❖ **Заболяемост - Новооткритите заболявания** през 2016 г. за Област Русе в лечебните заведения за извънболнична помощ са **242 363**, което е 1 084,45 на 1000 души население, като за 2015 г. новооткритите заболявания са били **228 732**, това е 1 013,55 заболявания на 1000 души от населението.

В структурата на заболяемостта на населението по класове болести за 2016 г. в Област Русе челно място заемат болестите на дихателната система с отн. дял 27,26% от всички регистрирани новооткрити заболявания, в сравнение с 2015 г. има леко увеличение на относителния им дял (2015 г. – 26,32%). На второ място с отн. дял 9,63 % са болестите на органите на кръвообращението (едни от най-честите причини за смъртност в страната), при сравнение с 2015 г. също има леко повишение (2015 г. – 9,43%). Болестите на пикочо - половата система са на трето място с отн. дял 8,69%, при тях има намаление в сравнение с 2015 г., когато са заемали 9,43%. На четвърто и пето място са болестите на костно-мускулната система с отн. дял 7,91% (2015 - 8,33 %) и травми и отравяния с отн. дял 6,38% (2015 г. – 6,66%) и при двата класа има намаление на относителния дял при сравнение с 2015 г. За периода 2012 – 2016 г. болестите на дихателната система са били с най – висок относителен дял през 2014 г. (29,39%) и най – нисък през 2015 г. (26,32%). Болестите на органите на кръвообращението са заемали най – висок относителен дял през 2013 г. (9,90%) и най – нисък през 2012 г. (8,15%). При другите класове болести разпределението е подобно и е видно на фигура 5.

2. Заболяемост от някои болести, подлежащи на задължително съобщаване.

При анализа на заболяемостта от болести, подлежащи на задължително съобщаване се открояват следните акценти: Инфекциозни болести - редица опасни заразни болести като детски паралич, дифтерия, петнист тиф, кореман тиф, малария, бруцелоза и др. бяха ликвидирани или сведени до единични случаи чрез имунизации или други превантивни мерки. Основен здравен проблем обаче остават чревните инфекции (шигелози, салмонелози и вирусен хепатит „А”), някои въздушно-капкови инфекции (напр. грип), отделни рикетциозни инфекции (напр. марсилска треска).

❖ **Епидемиологични данни.** През 2016 г. в област Русе са регистрирани общо 2071 случая на остри заразни заболявания (без грип и ОРЗ, туберкулоза, СПИН и полово предавани инфекции). Най – висок е броят на болели от варицела (1 582 случая). От скарлатина са регистрирани - 17 случая и от епидемичен хепатит - 6 случая). С най-висок относителен дял (76,39%) в структурата на инфекциозната заболяемост през 2016 г. е заболяемостта от варицела, следвана от тази на гастроентеритите и ентероколитите (5,31%) (табл. 10).

ТАБЛИЦА 10. ЗАБОЛЯЕМОСТ ОТ ИНФЕКЦИОЗНИ БОЛЕСТИ РЕГИСТРИРАНА В ОБЛАСТ РУСЕ ПРЕЗ 2016 г.

	2016 г.		
	Брой	на 100 000 души	отн. дял.
Салмонелоза	37	16,56	1,79
Дизентерия - остра	0	0,00	0,00
Колиентерити	24	10,74	1,16
Гастроентерит, ентероколит	110	49,22	5,31
Епидемичен хепатит	6	2,68	0,29
Скарлатина	17	7,61	0,82
Варицела	1582	707,86	76,39
Ламблиоза (жиардиаза)	23	10,29	1,11
Рубеола	0	0,00	0,00
Епидемичен паротит	2	0,89	0,10
Вирусен менингит менингоенцефалити	0	0,00	0,00
Антракс	0	0,00	0,00
Марсилска треска	6	2,68	0,29
Лаймска болест	20	8,95	0,96
Бруцелоза	0	0,00	0,00
Други	244	109,18	11,78
ВСИЧКО:	2071	926,67	100,00

Данните са за "потвърдени случаи", без "възможен" и "вероятен" случай.

❖ Туберкулоза

В Област Русе през последните години се наблюдава трайна тенденция за намаляване на болестността и заболяемостта от активна туберкулоза. През 2016 г. в СБАЛПФЗ „Д-р Димитър Граматиков” ЕООД са регистрирани 112 случая с активна туберкулоза всички форми (50,11 на 100 000 души) от които 89 са с активна туберкулоза на дихателните органи (39,82 на 100 000 души). В сравнение с 2015 г. има намаляване (134 регистрирани случаи с активна туберкулоза всички форми от които 103 случая с активна туберкулоза на дихателните органи).

Новооткритите случаи от активна туберкулоза всички форми за 2016 г. са 28 (12,53 на 100 000 души) от които 22 случая (9,84 на 100 000 души) са на активна туберкулоза на дихателните органи. В сравнение с 2015 г. новооткритите заболявания също са с тенденция за намаляване (39 случая от активна туберкулоза всички форми и 23 случая от активна туберкулоза на дихателните органи за 2015 г.). През 2016 и 2015 година няма новооткрити заболявания от активна туберкулоза на костите и ставите. Тенденцията за намаляване на заболяемостта през последните години се дължи на дейностите в изпълнение на Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата и Програмите, финансирани от Глобалния фонд, насочени към активен скрининг сред най-уязвимите групи, активно издирване на контактните лица на болните от туберкулоза и предоставяне

на специфична химиопрофилактика за лечението на латентната туберкулозна инфекция. Запазва се високият относителен дял на пациентите с белодробна туберкулоза през последните години.

❖ **Злокачествени новообразувания** На територията на Област Русе има разкрит Комплексен онкологичен център (КОЦ), в който пациентите се обхващат, регистрират, проследяват и лекуват от най - ранен стадий на заболяването. Центърът обслужва населението на три области – Русе, Разград и Силистра. По данни на КОЦ – Русе и след обработване на годишните статистически отчети, броят на регистрираните злокачествени новообразувания постепенно нараства спрямо предходните години. Данните посочени в анализа са само за болестност и заболяемост в област Русе. През 2016 г. регистрираните злокачествени новообразувания за област Русе са 12 441, като от тях 1 273 са новооткрити случаи. Най - голям дял се пада на класа - кости, съединителна тъкан, кожа и млечни жлези - 5 153 регистрирани заболявания /348 новооткрити/. В този клас са включени меланоми, други злокачествени заболявания на кожата и рак на млечната жлеза (рак на млечната жлеза - 2 058 регистрирани заболявания, от които 135 новооткрити). Злокачествените заболявания на пикочо - половата система са 3 305 регистрирани заболявания, от тях 298 новооткрити. Злокачествени новообразувания на маточна шийка, тяло на матката и яйчник – 1 667, от тях 107 новооткрити; простата – 577 от тях 88 новооткрити; пикочен мехур – 558, новооткрити 64. Заболяванията на храносмилателната система – 1 978 регистрирани заболявания, от тях 302 новооткрити. Относителният дял по класове заболявания от всички регистрирани и новооткрити злокачествени заболявания е представена на фигура 6 и 7.

Структура на болестността от злокачествени новообразувания в Област Русе за 2016 г.

(фиг. 6)

Структура на заболяемостта от злокачествени новообразования в Област Русе за 2016 г.

(фиг. 7)

Показателите за болестност и заболяемост в Област Русе на 100 000 души население са съответно 5 566,72 на 100 000 души население за болестност и 569,60 на 100 000 души население за заболяемост. За сравнение с 2015 г. техният брой е нарастнал с 209,88 на 100 000 души население за болестност и 32,1 на 100 000 души население за заболяемост. За периода 2012 - 2016 г. болестността (всички регистрирани заболявания) постепенно нараства от 5 007,00 за 2012 г. до 5 566,72 за 2016 г. на 100 000 души население. Заболяемостта през 2012 г. е 537,67 на 100 000 души население има леко намаление през 2014 г. и след това отново през 2015 г. и 2016 г. нараства (фиг. 8)

Данните са получени след обработка на годишния статистически отчет на КОЦ – Русе ЕООД за 2016 година.

(фиг. 8)

Тенденцията през последните години е към увеличаване и подмладяване на злокачествените заболявания. При жените най-разпространеното злокачествено

заболяване е ракът на млечната жлеза и ракът на маточната шийка, а при мъжете най-разпространен е ракът на белите дробове и ракът на простатата.

❖ **Хоспитализирана заболяемост**

Данните за хоспитализираната заболяемост в Област Русе за периода 2012- 2016 г. показват, че броят на хоспитализираните случаи в стационарите на лечебните заведения нараства от 59 063 за 2012 г.(2 550,43 на 10 000 души население) до 71 425 за 2016 г. (3 195.91 на 10 000 души население) общо. През 2016 г. сред причините за хоспитализация по класове водещи са болестите на органите на кръвообращението (18,61%), болестите на дихателната система (9,70%), и болестите на храносмилателната система (8,57%), които обуславят общо 36,89% от хоспитализациите. През 2015 г. разпределението е същото, водещо място заемат болестите на органите на кръвообращението (15,75%) след тях са на дихателната система (9,39%) и на храносмилателната система (7,12%).

Ежегодно Регионална здравна инспекция – Русе, изготвя и публикува на сайта си кратък статистически справочник, който съдържа данни за демографското състояние на населението и здравеопазването в Област Русе. Данните, с малки изключения, са дадени в динамика и обхващат период от 5 години назад. Справочникът е предназначен за ръководствата на лечебните и здравните заведения, членовете на медицинските съвети, за всички медицински специалисти, научни работници и студенти, нуждаещи се от обобщена и систематизираната база данни. Същият може да подпомогне вземането на управленски решения от изпълнителната власт - Областна администрация, Общински съвет, Община. Данните за изготвяне на справочника и анализа са получени от Националния статистически институт, и след обработка на годишните статистически отчети на лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ в Област Русе, представени в Регионална здравна инспекция гр. Русе.